

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje popoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gl. 6-60
pol leta 6 . 60 3-30
četrť leta 3 . 40 1-70
Posam. ne številke stanejo 10 vin
Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri dopoldne.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za omiko, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrid.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištva.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrončič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

—>>>><<<<—

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Učimo se od njih!

To se mora reči, da naši Lahi skrbijo uzorno za Furlanijo. Karkoli je mogoče, pridobijo. Zato pa tudi vidimo v Furlaniji svetle tovarne, vspen obrtni poduk, vidimo, da ima ta mali kosček zemlje v primeri z drugodi po državi največ železne ceste, vidimo pa tudi, kako se delajo po Furlaniji lepe ceste, regulirajo reke in hudourniki, kako se sistematično dela v povzdigo trtoje, živinoreje ter potrebnega prometa na sploh, kako se povzdigajo kraji, kakor Gradež, itd. s kratka: vidimo vsestransko skrb za povzdigo Furlanije v vsakem mogočem pogledu, katera skrb rodi dobre plodove, ker dobi povsodi zadostne podpore.

Ta skrb se razteza, umevno, tudi na nezgode, katere obiskujejo Furlanijo. Proti tam domačim boleznim se bojujejo Lahi vedno uspešneje, znajo si pa pomagati tudi, kadar prihrumi nad svetlo Furlanijo elementarna nesreča. Lahi si znajo ob takih prilikah poiskati hitro vir, iz katerega je mogoče zajeti pomoč proti takim neizogodam ter jih realizirati. Vlada in deželna oblast sta hitro obveščeni o takih slučajih, in takoj vidimo započeto celo akcijo, ki meri na to, da se odpomore vsled vremenske nezgode nastali bedi. Vladni komisariji v navzočnosti samega namestnika pišejo zapisnike o škodi, deželni odbor in deželnega glavarja se hitro obvesti o tem, sploh storijo se takoj potrebni koraki, da pride pomoč. To se mora reči, da v takih slučajih so laški politiki in poslanci takoj pri rokah, in sicer nastopajo skupno in edino, čeprav jih morda drugače loči politično prepričanje.

Tako velike akcije vidimo zapričete sedaj. Letos je tota neusmiljeno bila po Furlaniji ter napravila, kakor smo čuli že v deželnem zboru, neizmerno škodo. Takoj pa so se začeli gibati in takoj so si zagotovili prvo potrebno moč, te dni pa so zborovali v Gradiscu ob Soti zupani tega političnega okraja, kjer so se posvetovali o potrebah Furlanije. Navedli so vse težkoče, ki jih tarejo, zahtevali pa v odpmoči od vlade primerne prispevke za redna dela, obsegajoče tudi vzdrževanje ceste in javno zdravstvo, odpis davkov za nekaj let, brezobrestna po-

sojla na 10 let, in v dosego tega naj gre deputacija zupanov okoli prizadetih ministrov.

Tu vidimo torej akcijo, ki meri na to, da se korenito opomore bedi v Furlaniji, ki je nastala vsled letošnjih elementarnih nezdod. Radi tega moramo dati hvalo vsem onim, ki se potegujejo v omenjeno svrhu, ker s tem izvršujejo svojo dolžnost v polni meri, dolžnost, kakoršne pa na strani Slovencev v deželi ne vidimo, vsaj nikdar ne v taki meri. Zato moramo postaviti one, ki skrbijo tako lepo za laški kosček naše dežele, za vzgled ter reči moramo: Učimo se od njih!

Ali kako se bomo učili? Naše ljudstvo, zaslepljeno in fanatizovano, je podalo pri volitvah po večini moč v roke ljudij, kateri so mu obljubovali vse dobro na tem svetu, na onem pa večne izveličanje in mehke fotelje v najvišjih nebesih. Ljudstvo je pač verovalo, da „narodno vodstvo“ v roki duhovnika mu bo pomagalo, kakor hoče, se podučil o njegovih potrebah in težnjah ter stori vse, kar bo potrebno, da se dvigne tudi naš kmet po lestvi napredka navzgor iz večnih stisk potasi v boljše čase. Ali kaj smo videli doslej? To „narodno vodstvo“ spi, odkar so skoncane volitve, spanje krivičnega, ne gane se ne na levo ne na desno, le takrat se vzdrami in zareneči, kadar se oglasi za kmeta kdo drugi, ki ni njihov pristaš, zato pa pravi prijatelj kmeta. „Narodno vodstvo“ hodi brez potrebnega znanja naših kmetijskih razmer okoli, po državnem in deželnem zboru, brez volje, storiti kaj za kmeta, delavno pa je takrat, kadar gre proti naprednim poslancem ter proti narodno-napredni stranki. —

Koliko ima potreb naš del dežele, ali nikjer ni prave akcije, nikjer prave resne volje, delati v to svrhu, da bi se naše razmere korenito spreobrnilo ter poiskali viri, odkoder bi pritekla prava odpmoči. Tega pa tudi ne bo, ker je na krmilu „katoliška“ stranka. Ali se briga kdaj to „narodno vodstvo“ za kako nesrečo, ki pride nad našega kmeta? Navadno ne, le ako se dreza in dreza, se malce zgame to „narodno vodstvo“, toliko, da se ne more reči, da se ni zganilo. — Ali pa vidimo kdaj kako tako akcijo, kakor opisana, med nami? Nikdar.

Narodno-napredna stranka je hotela stati po svojih poslancih, ako bi bila prodrla

pri volitvah na celi črti, v dotiki z narodom v vsakem oziru, vsled česar bi bila razvijala vsestransko delovanje v prid kmeta v spoznanju z njim in z vednostjo njegovih razmer. Ker pa „vlada“ klerikalna stranka, je nemogoče brigati se tako za naš del dežele, kakor bi bilo treba. Klerikalci se ne brigajo za nič, kmet pa naj molči ter misli na večnost, da mu ne bo duša pogubljena. Ta svet je le za klerikalno gospodo; tej naj se godi dobro že tu na zemlji, piskajo oni na dobrote onkraj groba...

Škoda, katero si je naredil naš kmet s tem, da je dal v roko moč klerikalni stranki, bo velikanska; taka bo, da jo mora sprevideti tudi najvernejši pristaš te stranke. Ob njej pa bo mlajša generacija spoznavala škodo, katero jej delajo klerikalni mogotci, in posledica mora biti le ta, da stopi na krmilo ljudska narodno-napredna stranka z geslom: za kmeta s kmetom! Vse za omiko, svobodo in napredek!

Vzglede, kateri nam dajejo Lahi, mora uplivali na vse življe med nami v toliko večji meri, ker se vidi v strašni luči poleg laškega delovanja brezdelje „narodnega vodstva“, katero brezdelje gre celo tako daleč, da se dr. Gregorčiču ni zdelo vredno niti glasov ti za Štrekljev predlog v deželnem zboru, s katerim naj bi se bil povišal prispevek za potrebne vinogradnike v deželnem proračunu. Za vsa lepa prizadevanja tega poslanca in Gregorčičeva „Gorica“ le zasmevanje. „Narodni voditelj“ dr. Gregorčič smeši vrliga in unčtega kmetijskega zastopnika! Za nalogo si je postavil: oviranje delovanja narodno-naprednih poslancev v vsakem oziru. To on s svojimi trabanti tudi izvršuje v deželnem zboru in izven njega ter po svojem časopisju. To je njegovo pozitivno delo za kmeta!

Luči, luči potrebuje naše ljudstvo, da bo videlo vzglede, kako delajo „liberalci“ za ljudstvo in kako spijo klerikalci pri pravem narodnem delu — luči potreba, da spozna one, ki ga imajo za norca, ter jih končno pahne od sebe skupno z vsemi „petrefakti“.

XIV. glavna skupščina

„Zaveze avstr. jugoslovankih učit. društev“ v Trstu. (Konec)

Glavno zborovanje se je vršilo v petek dop. od 9. skoro do 1. ure pop. v dvorani hotela „Evropa“. Dvorana je bila natlačena.

Zborovanje je otvoril predsednik „Zaveze“ g. Jelenc, ki je pozdravil navzoče v krepkih besedah. Zavezino zborovanje je učiteljski parlament, od koder se čujejo želje in pritožbe učiteljstva. Učiteljstvo je vreden faktor v narodni vzgoji, važno je pa tudi, da je učiteljstvo zavedno in inteligentno, v kar pa je potreba dostojnih plač. Učiteljstvo se bori za svoje pravice. Nasprotniki šole in učiteljstva se ne borijo dostojno. Učitelji so jim inferiorni, se prodajajo za kos kruha. Boj učiteljstva je postal toliko težavnejši, odkar so se našli tovariši, ki nasprotujejo ter celo zasmehujejo njihova stremljenja. Svoj čas je ljubljanski škof zatrdil deputaciji „Zaveze“, da zastavi vso svojo moč v to svrhu, da nastane sloga med učiteljstvom in duhovščino. Nade učiteljstva pa se niso izpolnile. Učitelji pa imajo vendar le še dobrih prijateljev. Končno se je spomnil govornik presvetlega cesarja, čemur je sledil trikratni klic: Slava! Na cesarski dvor so odposlali izjavo udanosti.

Nadučitelj Strmšek je poročal o učiteljski organizaciji in njenih namenih. Na to sta prišla na zborovanje Hribar in dr. Tavcar, burno pozdravljena.

Učitelj Gangl je potem pojasnil stališče naprednega slovenskega učiteljstva. Neki slov. politik mu je l. 1899. svetoval krotkost in ponižnost, ali krotkost in ponižnost bi izkopali učiteljstvu grob. Treba pa je, oprostiti se verig in dvigniti se do uglednosti. Povdarjal je značajnost, kdor ni sam značajen, ne more vzgajati značajev.... Zakon kar naravnost ukazuje učiteljstvu čuvanje ugleda in osredotočenje delovanja v vzgoji in poučevanju. Za napredno učiteljstvo se bori za svoj ugled, pa tudi hropeni, da bi se dvignil ugled šole in učiteljstva na tisto mesto, katero zasluži, in odkoder naj se razlivajo žarki vede in omike po celi naši domovini. Poročal je g. Gangl tudi o mladinskem slovstvu. Sprejeti sta bili ti dve resoluciji:

Starejši Matija pa reče:

»Slišal sem, da kralj bogato obdaruje viteze, ki se vračajo iz litvinske vojne. Povejte, ki bivate tukaj, ali je to resnica?«

»Kajpada, da je to res!« odvrne jeden plemič. »Po vsem svetu je znana kraljeva darežljivost, samo, da sedaj ne bo lahko priti k njemu, ker je došil v Krakov dokaj gostov, ki so dospeli na kraljičin porod in na krščenje, da tako skažejo čast in poklon našemu kralju. Čujemo, da pride tudi kralj ogerski in pravijo, da dospe celo cesar rimski ter dokaj knezov in vitezov, ker se vsaki nadja, da ne odide praznih rok od tod. Govorili so celo, da pride tudi sam papež Bonifacij, ki takisto potrebuje naklonjenost in pomoč našega vladarja zoper svojega protivnika v Avignonu. V takšni gneči bo težko dospeti h kralju; toda kdor tje kaj dospe ter mu pade k nogam, on dobi od njega bogato nagrado.«

»To hočem tudi storiti, ker sem si nagrado zaslužil, in ako napoči vojna, pa še pojdem na njo. Nekaj blaga sem naplenil, nekaj pa sem sprejel v nagrado od kneza Vitolda, torej pomanjkanja ne trpim; pač pa se mi bliža večer mojega življenja in na starost, kadar že moč zapuša človeške kosti, jo človek zadovoljen, ako ima svoj miren kotiček.«

»Kralj je rad videl one, ki so se vrnili iz Litve z Jankom iz Olešnice; sedaj vsi ti živijo v izobilju.«

»Ni, ni!« odvrne Matija. »Zala Ringala je vdovica, ki te more pozvati v svojo službo.«

»Zamán bi me vabila, kajti jaz si izberem drugo gospodičino, kateri hočem služiti do smrti, katero potem tudi vzamem za ženo.«

»Poišči si poprej vitežki pas.«

»O da! Ali mar ne priredé vitežkih iger po kraljičinem porodu? In še pred porodom ali po porodu opaše kralj ne samo jednega z vitežkim pasom. In jaz se postavim vsakemu po robu. Knez bi me tudi ne bil prekotalil, če bi se mi ne bil povspel na zadnje noge.«

»Ondi bodo boljši nego si ti.«

»Kmeta iz krakovske okolice jameta klicati na to:

»Mili Bog! Tukaj pred kraljico ne nastopijo zgolj taki kakor si ti, marveč vitezi, ki slovó po vsem svetu. Tu se bodo borili Zaviš iz Garbova in Farurej, Dobeš iz Olesnice in Povala iz Tačeva, Pašek Zlodej iz Biskupije, Janko Našan, Abdank iz Gore, Andrej iz Brohotie, Kristin iz Ostrova in Jakob iz Kobilan. Kako se hočeš kosati s temi, s katerimi se niti tukaj, niti na dvoru češkem ali na ogerskem nihče ne more kosati. Kaj praviš? Ali si mar bolji nego oni? Koliko let imaš?«

»Osemnajst,« odvrne Zbišek.

»Torej te slednji kar stisne med prsti.«

»Bomo videli.«

Križarji.

Zgodovinski roman v štirih delih.

Polj. ki spisal H. Sienkiewicz. — Posl. Podravske.

(Dalje)

»Da,« poseže mu Zbišek nakrat v besedo, »resnica je to! Toda pozneje so ljudje govorili, da je kneginja Ringala, zapazivši, da ni prilično, da bi bila žena izbranega škofa (kajti oni, dasiravno oženjen, se ni hotel odreči svojega duhovskega stanu) in da takim zakonom ne more biti božjega blagoslova, zastupila svojega moža. Ko sem jaz to slišal, proprosil sem nekega svetega puščavnika pod Lublinom, da me odveže te moje obljube.«

»Bil je to sicer puščavnik,« dodá smeja se Bogdanski, »toda ali je bil ob enem tudi svetnik, tega ne vem, kajti zasačili smo ga v petek v gozdu, kako je razbijal kosti medveda s sekiro in mozek sesal iz njih, da mu je kar vrelo po grlu.«

»Toda rekel nam je, da mozek ni meso in da si je bil izprosil dovoljenje, da sme v petek vživati mozek, a to radi tega, da potem vidi v snú čudne prikazni ter zamore drugega dne do poludne prerokovati.«

1. Učitelstvo, združeno v „Zavezi“, naj širi in priporoča v nakupovanje tiste mladinske knjige in druge spise, ki jih pohvalno omenjajo „Zavezini“ listi.

2. Šolski voditelji naj delujejo na to, da bo vsaka šola naročnica in skupnica onih mladinskih knjig, oziroma spisov, ki jih pohvalno omenjajo in priporočajo „Zavezini“ listi. Sklenili so odposlati tudi nastopni dve resoluciji:

1. Naučnemu ministerstvu: „Upravni odbor „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ kakor tolmač avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva, zbranega na glavni skupščini dne 15. avgusta 1902. v Trstu, prosi: Visoko ministerstvo za uk in bogocastje blagovoli takoj rešiti protest slovenskih tržaskih stariš, ki je bil odposlan dne 7. julija 1899. visokoistemu radi slovenske ljudske šole.“

2. Državnim poslancem: „Upravni odbor „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“, kakor tolmač avstr. jugoslov. učiteljstva, zbranega na obnem zboru dne 15. avgusta 1902. v Trstu, Vas najuljudneje prosi, da blagovolite „kategorično“ zahtevati od ministerskega predsednika, da reši utok, vložen od slovenskih tržaskih starišev radi ljudskih sol dne 7. julija 1899. na visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogocastje. — Ob enem se Vas prosi, da blagovolite zastaviti ves svoj vpliv v svojem parlamentarnem klubu, da deluje slavnosti na to, da dobe tržaski Slovenci potrebnih ljudskih, kakor tudi srednjih sol, ki mu gredo po božjih in človeških postavah.

Pri banketu je bilo več govorov. Župan Hribar je med drugim omenjal tudi izborni organizacijo učiteljstva, katera, ako stopi v zvezo s češko in poljsko, bo moč, ki bo stala vredno poleg nemške organizacije.

Nadučitelj Gregorin je povdarjal zavednost tržaskih Slovencev, dr. Rybář povdarjal važnost okolice, ali ako se ohrani v Trstu, kar je slovenskega, dobi mesto scasoma drugačno lice. Tržacani imajo barvo slovenske trobojnice!

Dr. Tavčar je med drugim opozarjal da ako spada večina naroda analfabetom, potem smo izgubljeni. — Nasprotniki hočejo potisniti učitelstvo nazaj, kjer je bilo. — Reakcionarstvo je tisto, kar vam in nam največ škoduje. — Zvečer je bil koncert v „Narodnem domu“ v Barkovljah. Drugo jutro se je odpeljala večina izletnikov v Benetke.

DOPISI.

Iz Kobarida. (Raznoterosti.) — V nedeljo je bil starodavni sejm v Idrskem (vas 20 minut ob cesti proti Gorici.) Na ta dan so imeli Idrci vedno godce in ples; brez tega ni sejma! Naši Kobaridci so posebno zvečer najljubši gostje. Prihaja jih pa tudi res prav veliko, in ako njih ni vsled slabega vremena, v Idrskem ni pravega veselja. Staro prijateljstvo med Kobaridci in Idrci se pokazuje posebno na ta dan. — Lani ni bilo godcev zaradi „svetega“ leta, docim se je v Kobaridu plesalo. Vkljub temu je ljubi Bog med letom poslal v Idrsko svojo sibo v podobi — tifusa. Do 70 bolnikov so steli v istem času; veliko žrtev je zahteva

vala ta bolezen. — Letos na „sejm“ je imel v Idrskem maso prosili kaplan Ciril, katerega so nam poslali v Kobarid le za zdražbarije. Tudi pri tej masi v Idrskem je Ciril stresal zdražbarije s svojega strupenega jezika. Nedolžne starodavne navade, da so imeli godce, jim Ciril ni privoščil. Pikal jih je prav strupeno, — in naravnost nesramno je spravil v zvezo z godci — tifus žalostnega spomina. Idrcem ostane njegova pridga dolgo v spominu. Nedolžno zabavo enkrat po dolgem času naj bi Bog pisal Idrcem v greh, kaplan Ciril in vsa njegova črna družba pa si pridobiva zasluge za sveta nebesa, ko se neprenehoma veselijo po farovžih, praznijo sodove ter se mastijo z obilnimi darovi kmečke preprostosti. Kmet si pritrjuje od ust najboljše grizljaje in njih znosi v farovže, kjer se košati gospodična kuharica, ki je večja gospa nego vse kmečke gospodinje vkup. Veselo življenje po farovžih ni grešno, greh pa je, ako se kmet vtasih malo razveseli, greh je, ako imajo Idrci godce ob sejmu. Rajni dekan Jekše ni trpel, da bi se v rsih cerkvah razlagale take neumnosti, kakoršne si dovoljuje zdaj naše predrzno kaplane. In zato ga je ljudstvo ljubilo! — Cel dan je bil dež; seie po 10. zvečer se je malo zjasnilo. Kobaridcev ni bilo, zato je bila vsa zabava bolj domača in manjša. Drugi dan popoldne pa je bilo v Idrskem vse živo, ker smo sli tje Kobaridci v prav obilem številu.

Ker sem že omenil zdražbarja Cirila, naj povem, kaj ta človek zdaj dela na polju zdražbarstva, jeze in sovraštva. — Redko kje se toliko čita kakor v Kobaridu. Tu je Čitalnica že od l. 1871. „Občinska knjižnica“ imenitno deluje, skoro vsaka hiša ima kak časopis, — in tu snuje „Bralno društvo“ na „katoliški“ podlagi, t. j. društvo za poneumnevanje ljudstva, ker le neumno in nevedno ljudstvo se daje voditi iz farovžev po komandi ljubeznivih gospodičen kuharic. In farovške gospice celega okraja imajo strašno velik apetit na Kobarid, kjer bi rade skazovale svojo veliko moč; samo oblast nad farovži in gospodi nunci jim je premalo! — V nedeljo je poklical Ciril v gostilno „pri farski bisagi“ nekaj brumnih možičev, ki so zares sposobni za farovško tlako. V nedeljo bodo baje imeli ustanovni zbor; bralno sobo bodo imeli v tisti gostilni „pri farski bisagi“. — Novo društvo bo skrbelo, da bo farska bisaga vedno polna. Kaplan Ciril bi šel rad ze bogat iz Kobarida, — pz. ne da bi vrnil našemu domaćinu Gabrščeku nad 500 gld., katere povrniti je pred Bogom on dolžan.

V ponedeljek bodo tu občinske volitve. Kakor povsod, tudi tu ne pojde gladko. Ob takih prilikah so Kobaridci imeli vedno stranke, toda vselej so ostali med seboj prijatelji tudi po volitvah. Zdi se, da farovski hujskaci hočejo letos Kobaridce bolj razcepiti, da ostane pristno farsko sovraštvo tudi po volitvah. Kako znajo sovražitii politikujoči nunci, na kogar dobe piko, to je stara reč, in tako sovraštvo bi radi zanesli tudi med naše mirne Kobaridce. Čujem namreč, da neizogibni kaplaa hoče tudi tu zgago delati. Povem mu, da bo ves trud zaman. Pazi naj pa na svoje lepe laske in fantovski klčbuček. Utegne se pripetiti, da ne bo žel le „podoknic“, ampak tudi zausnic

»Nū, vidite! Toda jaz se takrat še nisem vrnil, marveč sem se boril dalje. Treba vam je namreč vedeti, da so ono slogo med kraljem in knezom Vitoldom plačali Nemci. Knez si je pridobil zvito zastavnike potem pa: hajd nad Nemce! Gradove jim je razdril in oplenil, viteze pobil ter ugonobil dokaj ljudij. Nemci so se hoteli maščevati ob enem s Svidrigelom, ki je k njim poegnul. Napočil je znovič velik pohod. Sam veliki mojster Kondrat je odšel z mnogimi vojaki na vojno. Oblegli so Vilno, poskušali z izdajstvom priti v mesto, toda ničesar niso dosegli. Ali na povratku jih je padlo toliko, da se vseh skupaj ni vrnila niti polovica.

Postavili smo se na bojnem polju po robu še Ulriku iz Jengingena, bratu velikega mojstra, ki je gospodar simbijski. Toda on se je kneza vstrašil ter potuhneno pobegnul, in od tega časa je vladal mir — mesto se zopet stavi. Neki sveti prerok, ki je po razbeljenem železu hodil bos, je prerokoval, da od tega časa, dokler bo svet stal, ne dospe niti jeden oborožen Nemeč več pod Vilno. Ali če bode tako, kdo je k temu največ pripomogel?

Po tch besedah razprostre Matija iz Bogdanca pred se svojo široko in nenavadno močne roke in drugi, kimajoči z glavami, mu pritrujejo:

»Dā, dā! Prav pravi! Tako je!»

Daljši razgovor jim pretrga trušč, dohajajoč v sobo skozi okna, ki so bila odprta, kajti noč je bila

topla in nežna. Od daleč so se čuli človeški glasovi, razgetanje konj in petje. Vsi so se temu začudili, kajti bilo je že pozno in mesec je že visoko priplaval na nebo. Gospodar, Nemeč, steče venkaj pred krčmo, toda gostje še niso utegnili izprazniti svojih vrčev, kar se on urno vrne ter reče:

»Nekaki dvorniki se bližajo.«

Čez trenutek se pojavi pri vratih mladenič v modrem jopiču ter v rudeči gubasti kučmi na glavi. Obstane pri pragu, pogleda po sobi ter zapazivši gospodarja, reče:

»Obrišite stole in mize ter prinesite luč; kneginja Ana Danuta se hoče tukaj vstaviti, da si počije.«

To reki, je odšel. V krčmi je nastalo gibanje. Krčmar je klical skupaj družino, gostje pa so osupneno gledali drug drugega.

»Kneginja Ana Danuta,« spregovori jeden meščan, »ta je hči Kiejstutova in žena Janoša Mazoveškega. Ona biva že čez dva tedna v Krakovu, pa je zgolj za malo časa odšla v Zator obiskat svojega brata kneza Vaclava ter se bržkone sedaj vrača.«

»Boter Gamroth,« zakličče drugi meščan, »pojdim v skedenj na seno, kajti to je za nas preveč odlična družba.«

»Da potujejo po noči, temu se ne čudim,« reče Matija, »kajti po dnevu je soparno; toda vprašanje je, čemu prihaja v krčmo, ko pa ima samostan pred nosom?«

— in takrat naj milo vzdihne in reče: »Kar sem iskal, to sem našel!«

Tisto cesto od Kobarida proti laski meji že merita inženerja od glavarstva. O tem neverjetnem skandalu, kako se na državne troske ljudstvu brce delijo — mora biti govora tudi v deželnem zboru meseca septembra. Povemo se enkrat, da ne bomo mirovali, dokler teh troškov ne preprečimo. Se že še najdejo pota, da spravimo v pravi tir kolesca po nekaterih glavah. Za norca se pa res ne pustimo imeti.

Domače in razne novice.

Naročnikom naznanjamo, da vstavimo list s 1. septembrom vsem onim, kateri so nam na dolgu iz prejšnjih let ter onim, kateri nam niso poslali še nič na račun tekočega leta. Kdor se temu pozivu ne odzove čim prej, bomo primorani naročnino vsekakor izterjati.

Osebna vest. — Poljedelski minister je imenoval gozdnonadzorstvenega komisarja drugega razreda Karla Bosizio, viteza Thurnberg in Jungenege, komisarjem prvega razreda.

Trg sv. Jerneja prične letos, kakor smo že naznanili, v ponedeljek 25. t. m. —

Opozarjamo naše deželane, ki pridejo v Gorico na ta trg po svoje potreščine, da ne pozabijo naših slovenskih trgovcev in obrtnikov! Svoji k svojimi!

Vipavska železnica. — Ponovno se zagotavlja, da bo utvorjena Vipavska železnica oficijelno dne 15. septembra. Ali ker nekatera neznahtna dela dotlej ne bodo še gotova, se izroči železnica javnemu prometu nekoliko časa pozneje, menda tako, da se bomo mogli z oktobrom že peljati na Vipavsko po železnici.

Razpis štipendijev. — Razpisujejo se trije deželni stipendiji po 600 kron, ki jili je ustanovil deželni zbor s sklepom 10. septembra 1888. v spomin štiridesetletnice vladarstva Nj. Vel. presv. cesarja Franca Jožefa I.

1. Deležiti se morejo te ustanove dijaki, sinovi očeta rojenega, stanujočega in pristojnega v tej grofiji, slušatelji prava, medicine, eventuelno modroslovja, politehnike ali više poljedelske šole — na katerem avstrijskem vseučilišču — skozi vsa leta vseučilišnih studij, držeč se obstoječih postavnih predpisov.

2. Prosilci naj podajo vloge deželnemu odboru do 15. 10. 1902. in naj jim priložijo dokazila o rodu, pristojnosti, o premoženjskih razmerah dotičnih družin, o tem, da so vpisani na kakem izmed navedenih učilišč in o dosedanem napredovanju.

Razpisujejo se dalje 4 deželni stipendiji po 400 kron za dijake z Goriskega, kateri so dovršili srednje in stopili v visoke šole.

Pri podelitvi se bo gledalo na to, da dobita te stipendiji dva dijaka slovenske in

dva italijanske narodnosti. Če bi manjkalo dijakov izmed ene rečenih narodnosti, sme se nakazati stipendij dijakom druge narodnosti.

Štipendiji se bodo izplačevali v štirih četrtletnih odplačili na prošnjo deleženca, ki mora izkazati, da je vpisan v vseučiliščno matrikulo in pozneje, da obiskuje učilišče.

Dotične prošnje se imajo podati deželnemu odboru v Gorici pismeno do 15. 10. 1902. in naj se jim priložijo spričevala zrelosti, vboštva in vpisa v eno izmed visokih sol.

Oh, ta jezica! — Dornberški klerikalci in njihovi pomagaci popokajo kmalu od jeze, ako gre tako naprej. In to radi veselice društva „Naprej“, ka'era je vspela prav lepo in tako povoljno, da klerikalnim zdražbarjem to ka' ni po volji! V vsaki številki „Norice“ in „Prismojenca“ čitamo dolge klobasarije in zvitarije, ki se sucejo vse okoli te preklicane „naprednjaške“ veselice! Obirajo drugega za drugim, in ko so obrali vse, so se spravili v „Prismojencu“ v četrtek na one gospodične, ki so sodelovale pri veselici. Pravijo jim „fajlice“ ... dve hisi jih imate dvakrat pet „za oddeč“, zato jih razstavljajo na odru ob liberalnih veselicah, ali nikdo jih ne mara... Falotje, ki pišejo v falotskega „Prismojenca“, so prispeli z napadom na gospodične, ki so sodelovale, pač le tje, kamor ne dospě nikdo drugi nego le klerikalni falotje. Ali prepričani smo, da napadanje ni prav nič vznemirilo prizadetih gospodičen, kajti „Prismojencu“ je tako malovreden list, da ni drugega pričakovati od njega nego malovrednost. Od barabe se more dobiti le barabstvo. In tako barabskega lista, kakor je „Prismojencu“ ni; menda za to ne, ker ga piše katoliški duhovnik in pomaga katoliški žurnalist s „katoliško“ roko! Gospodične odgovorijo na ta napad s tem, da prihodnjic zopet nastopijo ali kako drugače delujejo za društvo. To bo odgovor „Prismojencu“, pa če bo še bolj zelen od jeze, nego je sedaj.

Narodno delo na „katoliški“ podlagi. — Znano je vsakemu onemu, ki pozna razmere na deželi, kako težko je prirejati narodne veselice s petjem, tamburanjem, igro ali deklamacijo, kakor se navadno glasi vsprede naših veselic. Vsakdo, kdor pozna naše prebivalstvo na deželi, pa tudi ve, kako blagodejno: uplivajo take veselice na sodelovalce kakor tudi na ostale udeležnike. Take veselice pripravljajo naše kmečko prebivalstvo do duševnega napredka ter ga odvrtaajo od lenarenja in poneumnevanja. Imamo na deželi dokaj pevskih in bralnih društev, ali le še premalo veselic. Toda, kar jih je, so klerikalcem trn v peti. Z napopolnejšo sigurnostjo smemo pričakovati, da vsakikrat, kadar priredi kako tako društvo, katerih je le malo ali nič v klerikalnih rokah, kako veselico, bo napadeno dotično društvo v jednem ali drugem naših farovških listov. Napadajo predsednika, člane, zlasti ako je kak učitelj poleg; sedaj pa so storili korak naprej, začeli so napadati tudi naše narodno ženstvo. Ako se kaka gospodična žrtvuje s poučevanjem v petju ali tamburanju, ali z deklamacijo ali igro ali kako drugače pri društvu ter kontno nastopi na odru, pa lop po njej! In sicer (Dalje v prilogi.)

Na to se obrne k Zbišku:

»To je našta sestra zale Ringale, ali razumeš?«

Zbišek mu pa odvrne:

»Tudi mazoveških gospodičin mora biti dokaj pri njej.«

II.

Med tem vstopi skozi vrata kneginja, žena srednjih let, s smehljajočim se licem, imajoča na sebi zeleno obleko, ogrnena z rudečim plaščem, opasana s pozlačenim pasom, opremljenim z veliko zapono. Za njo so šle dvorske gospodičine, nekatere bolj priletne, druge pa še celo mlade, imajoče na glavah vence, spletene iz rož in lilij, ter nesoče večinoma pljunke v rokah. Bile so tudi take, ki so nesle v rokah cele kupe cvetic, nabranih očividno na potovanju. Takoj se je napolnila vsa soba, kajti za gospodičinami so dospeli še dvorniki. Vsi so vstopili veselega lica, glasno se razgovarjajoč ali popevajoč, kakor bi bili napojeni od čara prekrasne noči in od jasnega odseva meseca. Med dvorniki sta bila tudi dva pevca, jeden s pljunko, drugi pa z gosli za pasom. Neka deklica, še povsem mlada, nemara je imela še le dvanajst let, je takisto nesla za kneginjo malo pljunko, ozaljšano z medenimi žreblji.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!« pozdravi kneginja navzoče ter obstane na sredi sobe.

»Na veke vekov, amen,« odvrnejo vsi ter se ji globoko priklonijo.

(Dalje pride.)

se drznejo zegnati falotje takim narodnim gospodičnam vrece v obraz nič manj in nič več nego to, da se izpostavljajo, ker se ne morejo oddati! Po tolikem trudu dobijo v katoliškem listu tako plačilo! ... Tako daleč gredo klerikalne lumparije. Kar se tiče napadenih gospodičen v Dornbergu, moramo se povedati, da je v deželi malo rodbin, ki bi dale otrokom tako dobro vzgojo. Na take hiše smemo biti ponosni, kajti to so vzgledne rodoljubne hiše, v katerih je tudi požrtvovalnost doma. Nastopajo pri veseljah in pri vsem narodnem delu, ali za vse to pride klerikalni lump s tako podlostjo, kakor prej opisano, nad nje. Iste gospodične in njih matere so unete odhorne družbe sv. Cirila in Metoda, ki so veliko nabrale, aranžirale veselice in silno pridno zbirale za „Sol. Dom“, in to se v času razdora. Sedaj pa jih klerikalni lump v farovških listih tako plačuje...

Klerikalci delajo tako sistematično, ker njim je do tega, da bi ostalo ljudstvo neumno, nevedno, ali toliko bolj udano v voljo božjo in pa toliko bolj priklenjeno na črno sukno. Oni vidijo v naših narodnih veseljih nevarnost zase, ker kjer se ljudstvo izomika, je prva posledica ta, da obrne hrbet svojim črnim zapeljivcem in izkoriščevalcem. Zato hočejo zatreti naša društva in naše veselice, zato opravljajo in amesijo v javnosti naše rodoljube, učitelje in celo narodno ženstvo, da bi jih odvrgli od sodelovanja, da bi društva propadla, ljudstvo pa postajalo vedno neumnejše. Take so intencije klerikalizma.

Zato pa je dolžnost nas vseh, delati s podvojenjo močjo v to svrhu, da nastane med nami čim več pevskih in bralnih društev in čim več lepih narodnih veselje. Zasramovanje v katoliških listih bodi nam vspodbuda za energičnejše delovanje v svrhu narodne prosvete. Le s takim delovanjem odpremo ljudstvu oči, in kadar se to zgodi, bodo zaprta usta klerikalcev. Njih bevsitanje bo odmevalo le kot vohel jek iz daljave! Naše narodno ženstvo pa prosimo, naj se ne ozira na lopovščine v klerikalnih listih, marveč naj jim odgovarja s podvojenim narodnim delom! Klerikalci bi radi popolnoma poneumili naše ljudstvo, ali naša sveta dolžnost je, delati, da se to ne zgodi, kajti iz poneumnjenja vodi pot v popolno narodno pogubo. Ako bi klerikalci dobili naše ljudstvo popolnoma v roke, bi bilo kmalu konec Slovencev!

Tako je narodno delo na katoliški podlagi! Zato pa je tudi sveta dolžnost naših rodoljubov, zatirati klerikalno časopisje, ker je strup za naše ljudstvo. Proč s farovškimi listi, kateri ne spoštujejo niti našega narodnega ženstva več! Proč z njimi! to bodi parola vsakega pravega rodoljuba!

Slov. krščansko misleče dijaštvo.
— Tudi „Prismojenc“ je prinesel oklic, da se bo vršil sestanek slov. krščansko mislečega dijaštva v Ljubljani na dan 27. t. m. Predavali bodo na tem shodu, kakor pravi oklic, o homeopatiji, o civilnemu zakonu, o vulkanizmu, cerkveni upravi, inkviziciji in takih rečeh, o kakem slovenskem narodnem vprašanju ne duha ne sluha!

Prijatelju na grob.

(Fr. Gruntarju.)

I.

Tja ven smo šli... vriskaje, prepevaje, peneče čaše so zažvenketale, in ladje plule so črez tihle vale za elji daljnimi tja v daljne kraje.

Tja ven smo šli... krog nas je zašumelo po širnem in brezmejnem oceanu, za nami so jokali tam v pristanu, a v nas veselje mlado je kipele.

Tak polni upov, sanj smo se razstali: na desno, levo... naši šumni glasli glasili so se v jasnem, težkem časi, in polni upov smo naprej veslali.

II.

A prišla starka je in zamahnila; spustile veslo roke obledele, okrog so tožno vode zašumele in ladja Tvoja se je potopila.

Ž njo vse, kar sanjal si v mladostni sanji; a nam so trepetale šibke roke ko zrlí plaho v grobe smo globoke, in sklonili glave v pričakovanji.

III.

Ti spavaš zdaj, in nad teboj šumijo življenja našega šumni valovi, ti spavaš v miru, glej a nas vetrčvi na daljna pota brez mirú podijo.

Kaj čaka nas? kje cilji so usodi? Si slišal starko, ko je odvihrala, kako se zlobno nam je nasmejala? Strah nas je že... a daleč so že prodi...
A G.

„Krščansko misleči“ ali „katoliško misleči“ (na čelu oklica stoji „sestane slo. krščansko mislečega dijaštva“ na koncu pa „sklicatelj IV. sestanka slov. kat. mislečega dijaštva“ — torej sami ne vedo, ali mislijo krščansko ali katoliško; najbrže ne mislijo nič!) dijakov je malo, le nekaj tako počudnih potih v objem klerikalcev vrženih fantičkov, zato pa bo sestel glavni kontingent tega „dijaštva“ iz „zeminaristov“. Ta shod bo pravzaprav shod bogoslovcev. Le tako radi lepšega so zabelili sestanek tudi s predavanji neobogoslavcev. Na tem sestanku nastopi tudi kakor čitamo, neki Mesija Lavrencič, član „Danice“. Če se ne molimo, je goriska dežela tako srečna, da je rodila tega Mesijo. Predaval bo o civilnem zakonu!

Najznačilnejše na vsem tem je pač ta prikazen, da ostane sestanek brez vsakega razmotrivanja kakega našega narodnega vprašanja! No, pa koncem konca je to le umevno, ker klerikalci so brezdomovinci, in prav mladina se ne sme dotikati narodnih vprašanj, marveč se mora rajši baviti z jezuitsko zvitarijo, katera bo bržčas florirala, zlasti pri predavanju o inkviziciji.

Pravo naše dijaštvo ostaja daleč proč od takih akademskih društev na katoliški podlagi in od takih sestankov, na katerih se vstvarjajo zvitariji in neznačajniki!

Na Trnovem nad Gorico priredijo jutri lepo narodno veselico, katere vsopred smo zadnjič priobčili. Ta veselica peče tamkajšnjega vedno sladkoginjene nuncu; zato lop po njej! V „Prismojencu“ pravi, da bo na Trnovem ples ter pika g. učitelja, da on priredi ples. Zavijač ni toliko pošten, da bi rekel, da bo na Trnovem veselica, na katere koncu je tudi ples; veselico pa priredi društvo, kakor smo naznanili. — Dolgo časa so čakali prilike, da udarijo po trnovskem g. učitelju, no, sedaj so jo dobili — toda „Prismojenc“ naj le bo prepričan, da na njegova podtikanja in denunciacije ne da nikdo nič več. „Prismojenc“ pravi tudi, da očetje trnovski radovedno povprašujejo, jeli naloga učiteljeva prirejalj javne ples ali mladino versko-naravno vzgajati. Mi pa trdimo, da nijeden trnovskih očetov tega ne povprašuje, pač pa je povprašal že marsikdo teh očetov, zakaj je trnovski g. nunc skoro zmerom skrivnostno-sladkoginjen, celo tam, kjer bi nikakor ne smel biti, ter kako vpliva to na versko-nravno vzgojo. Svetovali bi torej „Prismojencu“, naj ravna lepo svoje ljudi, g. učitelja trnovskega, ki je miren in pameten človek, pa naj pusti v miru.

Ker pa so zlobneži napadli že naprej jutrišnjo veselico, priporočamo vrlim Trnovcem in sosedom, da se je udeleža v obilem številu, pa makari če se dopisunu v „Prismojencu“ radi tega od jeze žolc razlije!

K občinskim volitvam v Rihembergu.
Pišejo nam: Potem ko je Pavlica pri več volitvah propadel kol klerikalni agitator in zadnjič tudi pri občinskih volitvah, pustil si je tedaj nalas nekaj pogreškov, da je mogel obč. volitve razveljaviti. Mej tam pa je odprl „osmico“, santal in delal zdradbe v grozoviti meri po vsi občini, da se je kar kadilo. Odprl je svoj rejni sicer trdo zavezani mošnjček ter razprel silovito agitacijo tudi po bližnjih občinah med žejnimi svojimi

Evangelij v Vipavi in okoli Vipave.

Zgodovinska črtica na podlagi deloma še neznanih dokumentov.

Spisal V. A. Schmidt, evangeljski župnik v Gorici.

(Iz nemškega rokopisa poslovenil I. K.-č.)

(Dalje.)

3. Matija Amigon, javni notar, gospoda pl. Schnizenbaumba oskrbnik (Amblmann) in podložnik gospoda pl. Lanthierija.

4. Baltazar Vovk (Waltisar Vouckh), podložnik gospoda pl. Schnizenbaumba.

5. Matija Trošt, podložnik gospoda pl. Lanthierija.

6. Adam Cividator (Ciuidattor), oskrbnik (Fleger) sin.

7. Jurij Magajna (Jurja Magainia), podložnik gosp. pl. Lanthierija.

8. Jakob Smuč (Smutsch), podložnik gosp. pl. Lanthierija in zastavnik (Fendrich) pri stotniku četrtinje (Vierthaubtmann) dež. odbora na Krasu.

9. Matevž Perkič (Pärklitsch), podložnik gosp. pl. Lanthierija.

Mihael Schneider, rob (Vndersass) gosp. pl. Lanthierija.

11. Hans Amigon (sic!) posestnik (Aigenthumer) in utelesen v deželno knjigo in

somisljeniki. Da je v tretjem razredu prodir s svojimi kandidati, je v čast pripisati sosednim kler. občinam. Kar vse črno je bilo, kakor so privreli iz Škrbine, Malega Dola, Svetega, iz Šmarj itd. Mnogo je skakal tudi znani Štrancar, kurat, in poslal na boj za črno stvar Lukovčane iz Stanjela. Za napredno stranko je došlo le nekaj pomoči iz Dornberga in Branice. Sicer pa so tudi klerikalci tod mnogo želi. — Kako je ugánjala komisija, sestavljena po županovi želji, ni lahko popisati. O tem kedaj pozneje. Pribito j', da so tujci krivi, da je v III. razredu zmagal očka župan, kateremu za vso jezo, preklinjanje, stroške in druge neprilike borečih se strank, kakor dobremu kristjanu pač nič mar ni, a svoj trud in troške si bo že znal povrniti iz občinskih jaslji, ker v tem se mož izborna razume. — Kakor za tretji, tako tudi za drugi in prvi razred je dobil iz vseh mogočih krajev in lukenj brez števila pooblastil, za katera bi se sicer živ krst ne zmenil in spomnil. Ali v kljub temu, v kljub prehvapljenju tujcev in v kljub temu, da vsled utrujenosti v kratkem času se vršeli mnogih volitev so naši voditelji in prvaki nekoliko odnehali od naporenega dela, pojdemo v obeh razredih navdušeno na volišče s popolnim upanjem na zmago.

Nesreča na Vipavski železnici. — V sredo popoldne okoli 3. ure se je pripetila blizu železniške postaje v Prvatini nesreča. Vlak, sestojč iz dvanajst vagonov, v kateri vozijo pesek, je bil namenjen, da odrine v Gorico. Drugi vagoni so bili že prazni, le v zadnjem so se delali. Vlak bi moral stati na miru, dokler se vse delo ne skonča. Med vagoni se je nahajal delavec Andrej Petrevčič, 24 let star, menda iz Bukovice. Ko se je pa začel vlak nenadoma premikati, je streslo Petrevčiča, da je zgubil ravnoležje ter padel pod vlak. 6 vagonov mu je šlo čez nogo, potem šele so vstavili vlak. Delavci so sicer hitro priskočili ali ni bilo mogoče, preprečiti nesrečo. Pri padcu se je poskodoval Petrevčič tudi na životu in po glavi. Pripeljali so ga takoj v tukajšnjo bolnišnico. Delavci so te nesreče obdolžili takoj nekega asistenta pri podjetju, kateri je slišal od strani delavcev dosti britkih, ter da je prezgodaj dal znamenje za o — Stanje ponesrečenega delavca je tako, da ranjenje po telesu in glavi ni nevarno, ampak nogo mu odrežejo. Za to ni rešitve.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici se udeleži slavnosti 35-letnega obstanika „Čitalnice“ v Kanalu z društveno zastavo. Kdor želi se udeležiti te slavnosti, naj se oglasi v „Goriški Tiskarni“ A. Gabrček.

Davek na pivo. — Ministerstvo je zavrnilo načrt, po katerem se je imel zvišati davek na pivo, na drobno prodano, od K 2-20 na K 3-40 za hekto. — Gorici prinese to škode kakih 10.000 K. Koliko pa vino-rejcem, ker vsled cenenege piva ne morejo prodati vina!

Iz Gradeža so se povrnili v sredo oni otroci, ki so odšli pred časom v te pomorske kopelji iskat ozdravljenja skrofuloze. V Gorico jih je prišlo 85 v 6 zardinjerah. Odsli so zajedno tudi oni iz Gradca, 47 po številu, in iz Ljubljane, od koder jih je bilo 20.

v knjigo s predpravicami, takozvano „Gildbuch“ (torej posestnik, ki je imel gotove predprave.)

12. Jakob Grošelj (Grossel), kovač, podložnik gospoda Kobenc'ia.

Od Sv. Jurija (-Šturije):

13. Baltazar Špipla (Waltisar Schuapla) posestnik s predpravicami kakor pod 11. Hans Amigon.

14. Andrej Pregl, posestnik s predpravicami, kakor zgorej.

15. Baltazar Pregl, posestnik s predpravicami, kakor zgorej.

16. Tibold Pregl je tu li v tem seznamu, bival je pa v grofiji Goriški (imel je pa gotovo v Šturijah posestvo ter bil radi tega naznanjen pod Šturje.)

Od „mavte“ (Col.)

17. Gregor Lusnik (Luschnickh), dež. odbora goriskega davkar (je oddajal colnino dež. odboru goriskemu.)

18. Jurij Pregl, colni kontrolor (Gegenschreiber des Aufschlags alda).

Iz Črnegavrha.

19. Gregor Čuk (Tschuckh), župan (Supan) in podložnik gosp. pl. Lanthierija.

Klepotulja. — Neka Uršula je stala v četrtek v jutri pri izvoznem trgu ter klepetala z neko drugo žensko. Kar je prišel mimo neki voz, in ker se ni umaknila, jo je vrgel na tla, in zadnjo kolo jej je šlo čez nogo. K sreči jo je le malce pritisnilo, drugęga ni. Strah pa je imela seveda, in baje je sklenila, da bo manj govorila pa več pazila na vozove.

Ogenj. — V noči na četrtek je gorelo v Sovodnjah v hlevu in seniku Ant. Tomsiča, Ogenj so pogasili šele proti jutru. Škode je okoli 2000 K, ki je pa krita z zavarovalnino.

Dva meseca ječe je dobil neki 19-letni Josip Berginc, zidar, kateri se je pred 4 leti pregrešil nad dvema deklicama.

Pretep. — V Versi v Furlaniji je bilo prišlo na dan letne „sagre“ do pretepa med fanti, v katerem sta bila težko ranjena dva mladeniča Donda in Godeas. Vzrok poboju so bili baje neke ljubezenske razmere. Ranjeni sta tudi 2 dekleti. Oba mladeniča sta dobila kmalu zdravniško pomoč. Vse reč ima sedaj sodnija v rokah.

V vodnjak pri Soškem mostu se je zaletel konj z vozom, na katerem so bili štirje Podgorci, ki so odleteli z voza. Prihiteli so iz bližine ljudje, ki so vstavili konja. Konj se je bil aplakal. Oni štirje so se malce opraskali.

„Zavarovalnica goveje živine“ v Sežani vabi na veselico s plesom in tombolo, katero priredi v nedeljo dne 22. avgusta 1902. na vrtu g. župana L. Mahorčiča. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vspored: 1. A. Nedved: „Popotnik“, možki zbor s četverosplovom in tenor solo. 2. A. Murko: „Napoleonov samovar“, igra. 3. Vogel: „Cigani“, možki zbor. Vse te točke izvaja sezanski pevski zbor. Med točkami svira godba. Dobitki tombole so: kvaterna: skropilnica; činkvina: plug; tombola: junica.

Vstopnina na koncert 40 stot., listki za tombolo 40 stot., plesni komad 20 stot.

Odbor.

Javni ples priredijo fantje v Solkanu dne 24. t. m. na dvorišču g. Alojzija Mozetiča. Svira oddelek goriske godbe. Zvečer bodo prostori čarobno razsvetljeni z lučjo „Elektror“.

„Bralno-pevsko društvo v Gabrji“ pri Ajdovščini priredi dne 31. avgusta plesno veselico na prostoru g. A. Nussdorferja.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo solo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. — Meseca oktobra se otvori peti tečaj gospodinjške šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Franciska. Zavod je v posebnem poslojju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično v kuhanju, sivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarkstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vezbajo v gospodinjstem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe

Iz Št. Vida.

20. Andrej Lipovš (Lipousch), podložnik sodnije v Rihembergu ter poveljnik (Befeelsman) pri stotniku četrtinje na Krasu. (Torej predstojnik Jakabu Smuču v Vipavi.)

21. Štefan Križan.

22. Gašper Volučič (Wolulzitsch).

23. Baltazar Distel.

Vsi ti trije so iz neznanih krajev.

Ob zanimanju, katero dajejo naravno poblížnje življenske okoliščine teh 23, sem sel za vsami sledovi, in sem dobil nastopno — vsekakor le malekonstni plen: Imena pod št. 4, 5, 7, 8, 12—21 se nahajajo še dandanašnji (posebno pogostoma Pregl) v isti nespremenjeni obliki, dočim se je ime pod št. 20. spremenilo v Lipovšek; v ostalem pa je moglo ime Lipovšek obstajati samostojno poleg imena Lipovš.

Člntvovanje s posameznimi zastopniki teh imen, kolikor sem jih mogel dobiti, je prineslo le pri imenu št. 13., (današnji pisano Špila in Schapla) poročila v precej izdatni meri.

Ta družina obstoji v štirih vejah v Ajdovščini in v Šturijah ter ima ohranjeno nastopno živo poročilo o svojih evarigeljskih prednikih:

(Dalje pride)

v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditjo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za vsa tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednje obleke s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest sracij, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj). Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; 2. le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3. znati čitati, pisati in računati; 4. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se posljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v soli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

30.000 kron znaša glavni dobiček olomuške razstavne loterije. Opozarjamo, da je zbiranje nepreklicno dne 25. septembra ter se izplačajo posamezni dobitki od prodajalcev v gotovini le z 10% popustom.

Razgled po svetu.

Praški „Narodni listy“ potrjuje vnovič, da se pripravlja osebna sprememba na čelu namestništva za Primorje. Grof Goëss da zato ni zapustil Trsta, ker si prizadeva, da dobi drugo mesto, a ga sedaj ni na razpolago takega primernege mesta. Imenovanju grofa Goëssa senatnim predsednikom na vpravnem sodišču da se je uprl predsednik istega sodišča, grof Schönborn, ki da je pred ministerskim predsednikom najodločneje zastopal stališče, da je po imenovanih začasnih let onemogočen advancement dvornih svetnikov na upravnem sodišču. In ministerski predsednik da je uvaževal ta razlog. „Narodni listy“ se nadejajo, da bo presumtivni naslednik grofa Goëssa, dvorni svetnik Simonelli, na svoji težavni poziciji povsem nepristranski postopal ter hvalijo istega, ker se je priučil hrvatskemu jeziku.

Požar v tržaškem Sv. Križu. — V sredo zvečer je začelo goreti v pohištvu Martina Trtjaka. Zgorelo je seno, druga oprava, pohištvo, poslopje. Živino so rešili. 81-letno staro mater so potegnili s težavo iz postelje. Sin se je pri tem ožgal. Posrečilo se je ogenj omejiti; ako bi ne bilo hitre pomoči, bi bila zgorela tudi sosedna poslopja.

Pulj. — Povodom bivanja našega cesarja v Pulju bo mesto krasno razsvetljeno. Pa tudi bojne ladije in erarčni objekti bodo razsvetljeni. V svrhu take iluminacije so izvolili poseben odsek. Naznanjeni manevri se bodo vršili par ur izven Pulja.

Umetniška razstava v Zagrebu. — V soboto 16. t. m. je bila otvorjena v Zagrebu druga hrvatska umetniška razstava, ki obsega slikarska, kiparska, arhitektonska in umetno-obrtna dela. Razstava kaže, da ima hrvatski narod dokaj umetnikov. Razstavljenih je del okoli 250.

Kaj vse se v Celju ne konfiscira? — „D. Wacht“ piše o grofici Chotek, soprogi avstrijskega prestolonaslednika: „Mi nočemo grofice Chotek za cesarico in mi si je ne damo vsiliti od nikogar! Mi vemo, da bi imeli v njej grobokopa naše narodnosti in mi ne bomo norci, da bi si dajali vrv okoli vratu. Gospa grofica si bo torej, če bo hotela sedeti na prestolu, morala istega naročiti od mizarja za svojo privatno potrebo, ali pa bo morala potrkati kje drugje, če je kaj praznega. Z Avstrijo ni nič! Mi vas nočemo madame!“

Pripominjamo, da „Deut. Wacht“ ni bila zaplenjena. Ako bi pisal kak slovenski list tako, bi ga hitro zaplenili, uredništvo pa poslali v luknjo!

Laški kralj dospe na potovanju v Berlin v Magdeburg dne 27. t. m. in sicer

se bo vozil s svojim dvornim vlakom. Tam ga počakajo oni častniki, ki mu bodo na razpolaganje tekom bivanja v Nemčiji. Na postaji v Wildparku se snide laški kralj isti dan z nemškim cesarjem. Dne 28. t. m. dospe kralj v Berlin. Dne 31. t. m. odpotuje nazaj v Italijo.

Nemške surovosti v Iglavi. — Odkar so Nemci s pomočjo obstrukcije dosegli kapitulacijo Claryjevega ministerstva, so uverjeni, da jim je vse dovoljeno in se čisto nič ne brigajo za zakone.

Ko je iglavski podžupan Inderka prepovedal plesni venček, pripomnil je tajnik slavnostnega odbora, da je obdržavanje slavnosti že dovoljeno od namestništva. „Halten Sie's Maul“ (držite gobec) odgovoril mu je na to podžupan. Tako postopanje dozdevalo se je nekemu navzočemu Sokolu vendar presurovo in je očital podžupanu, da vendar ne pristojta tako odgovarjati. Ta opazka je podžupana tako razkačila, da je dal Sokola takoj aretirati. Osem redarjev je gnalo na to dotičnika na policijo, fanatična nemška druhal pa je temu činu ploskala in tulila znano nemško iredentistično pesem „Die Wacht am Rhein“.

Ko so prihajali Sokoli, jih je pred poslopjem „Česke besede“ nemška druhal vsprejela z divjim tuljenjem in zvižganjem. Vsakemu posamičnemu Čehu sledila je tolpa nemških divjakov, ki so prežali nanj kakor divje zverine. Ker je nevarnost postajala vedno večja, zahtevalo se je od podžupana, naj pozove vojaštvo na pomoč, česar pa isti ni hotel storiti, češ, da to še ni potrebno in da bi se iglavsko prebivalstvo po tem le še bolj razburilo. Veliko razburjenje pa se je polotilo med češkimi gosti, ki so bili zbrani v „Besedi“, ko so prinesli krvavečega Sokola Komareka, katerega je neki Nемец z nožem sunil v glavo. Najhujše pa je bilo zvečer, ko so se hoteli gostje na vozovih odpeljati. Nemška pijana iz zdvijana banda se je liki volkovom vrgla na vozove in Čehi so morali zopet povrniti se v „Besedo“ ter tam čakati, dokler je prišlo vojaštvo na pomoč. Se-le potem, ko je vojaštvo razgnalo nemške divjake, so se mogli Čehi odpeljati.

Tolstoj. — Po listih gre vest, da je sklenil veliki ruski mislec Tolstoj preseliti se na Rumunsko ter ondi preživeti svoje poslednje dni. Carmen Sylva (rumunska kraljica) ga vabi opetovano v Rumunijo. Baje je določil tudi, ako umre na Ruskem, da naj ga prepeljejo v Rumunijo.

Burski generali Botha, Devel in Delarey so dospeli na Nizozemsko, kjer so bili presrečno sprejeti. Pozdravil jih je rotterdamki župan; od tam so odšli v Haag, kjer je govoril navdušeni množici Botha, ki je rekel med drugim, da še ni prišel čas, da bi mogli burski poveljniki povedati vse, kar jim je na srečo. Šli so tudi na obisk h Krügerju. Čez teden dnij se vrnejo na Anglesko.

Žepni pisalni stroj. — Kakor poroča neki angleški tehnični list, izumil je nekdo v Ameriki tako majhen pisalni stroj, da se ga lahko v žepu nosi okoli. Iznajditelj tega stroja je Evgen Mac Clean Long, sin iz zgodovine znanega generala Longa. Ustanovila se je že delniška družba s skoraj pol milijona kron ustanovnega kapitala za izdelovanje teh strojev. Aparat sestoji iz neke skatljice iz kavčuka in iz stroja iz aluminija. Zatrjuje se, da se more že v dveh urah naučiti raba stroja ter da se s sedemdnevno vajo zadobi popolno izurjenost.

Na Francoskem. — V Saint-Meenu se je pokazal nenavaden slučaj pobožnosti in vdano ti v Boga. Kmetje so se siloma uprli zaključanju samostanske sole, zabarikadirali so ves samostan, obmetavali orožnike s kamenji ter jih blagoslavljali — gnojnico. A ko se je orožnikom po pravcatem boju, pri katerem je bilo na obeh straneh več ranjencev, vendar posrečilo podreti zid ter vdreti v ženski samostan, so našli tu nekaj divnega: Sestre so ležale v mohtvi, vse zamaknjene, videli so tu le telesa, duše pa so bile gori v nebesih in nikakor niso utegnile brigati se za orožnike in komisarje, vse polite z lepidiščim parfumom, katerega so pa sestre pred bitko same pripravljale. Takrat namreč niso bile še njih duše pri Boga, gibalo se je stoterih pridnih rok, razmišljalo stotero umnih glav, kako bi bilo možno ugnati in poraziti nečloveško, trinoško oblast, ki se upa motiti jih v njih pobožnih poslih. Šele, ko je začela bitka, so zadoneli psalmi in litanije, ki so bile vroče olje na ogenj strastno raznetih kmetov in kmetic.

Francoske nune v Švicah. — Švicarska vlada je iztirala te dni vse one nune, katere so prišle v Švico z namenom, da se ondi nastanejo.

Razno vesti. — Advokata dr. Löbla, bivšega dež. poslanca nizjeavstrijskega, so aretirali, ker je na sumu sleparije in poneverjenja. — V Kraljevemgradu so obesili 20. t. m. 25-letnega Ivana Jaroša, ki je lani umoril 15-letno Marijo Suhaneč, jo razkosal ter deloma sežgal. — Laški kralj je podpisal odlok, po katerem se ne bodo več prisiljenci devali v železje. — V četrtak so se odpeljale z ljubljanskega kolodvora v Ameriko zopet 103 osebe. — V Libeticah na Českem je zaklal 21-leten hlapec Cinder dekle Urbanovo; storil je to iz ljubosumnosti. — S Sv. Helene je bilo poslanih v južno Afriko 1000 Burov, med temi tudi general Cronje s svojo ženo. — V Oseku so obsodili na smrt 17-letno morilko svojega otroka. Sodbo je čula povsem mirno. —

Književnost.

Zemljepisni atlas. — Izšel je V. pl. Haardtov zemljepisni atlas za ljudske sole s slovenskim učnim jezikom; priredil profesor Fr. Orožen. Izdanje II. s 14 zemljevidi in listom, razlagajočim 1. zemljevid. Atlas je odobrilo c. kr. ministerstvo za uk in bogocastje. Vsebinska je ta-le: 1. Vaznejši temeljni pojmi v razumevanje zemljevidov. 2. Okolice Ljubljane, Gorice in Trsta. 3. Kranjsko in Primorsko (Trst, Gorica-Gradišče in Istra) [Goro in vodopisni zemljevid.] 4. Kranjsko in Primorsko (Trst, Gorica-Gradišče in Istra.) 5. Avstrijske planinske dežele. 6. Avstrijsko-Ogersko (Goro- in vodopisni zemljevid.) 7. Avstrijsko-Ogersko. 8. Srednja in južna Evropa. 9. Evropa. 10. Azija. 11. Afrika. 12. Amerika. 13. Avstralija in Polinezija. 14. Polute.

Haardtov zemljevid je znan kot dober in pripraven. To vidimo tudi v Orožnovi izdaji, ki je prirejena spretno v vsakem, tudi jezikovnem pogledu. Zato je atlas prav pripraven za ljudske sole ter odgovarja svojemu namenu.

Cena je K 1'40 vin.; posamezni zemljevidi stanejo po 16 vin. Prodaja knjigarna Hölzel na Dunaju.

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	K 180— do 200—
Sandomingo	260— do 280—
Java	250— do 270—
Portorico	260— do 280—
Ceylon	360— do 380—
Sladkor	87— do 89—
Spoh	160— do 180—
Petrolij v sodu	36— do 37—
v zaboju	12— do 12'40
Maslo surovo	2— do 2'20
kuhano	2'40 do 2'60
Moka: Ogerska.	
sl. 0 K 27'80, sl. 1 K 27'20, sl. 2 K 26'60,	
sl. 3 K 26—, sl. 4 K 25'40, sl. 5 K 24'60,	
sl. 6 K 23'80.	
Otrobi debele	K 10'40 do 12—
drobne	10— do 11—
Turšica nova	12'80 do 13'20
stara	1'20 do 1'4—
Oves	16'50 do 18—

Dunajska borza

21. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 75 kr
Skupni državni dolg v srebru	101 do 60
Avstrijska zlata renta	121 do 65
Avstrijska kronska renta 4%	100 do 10
Ogerska zlata renta 4%	121 do 25
Ogerska kronska renta 4%	98 do —
Avstro-ogerske bančne delnice	15 K 85 vin
Kreditne delnice	682 do 75
London vista	239 do 70
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117 do 05
20 mark	23 do 41
20 frankov	19 do 06
Italijanske lire	94 do 30
C. kr. cekini	11 do 26

Zahvala.

Globoko potrži vsled bolesterne izgube našega iskrenoljubljenega nepozabnega sina, brata, strica, ujca, oziroma šurjaka, gospoda

Franciška Gruntarja,

c. in kr. enoletnega prostovoljca-korporala v 27. pešpolku in abiturjenta, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za priskrbeno sočutje ob bolesterni in smrti, dalje za tako neštevilno, čestilno spremstvo dragega ranjkega k zadnjemu počitku in za podarjene krasne vence najiskrenejšo zahvalo.

Zlasti pa smo dolžni zahvaliti se prečastiti duhovščini, občinskemu starešinstvu, p. t. gospodi došli iz Ajdovščine, Gorice, Sežane in od drugih krajev, najkrajšem in domačim pevcom pod vodstvom g. jurista Premrla za petje obeh ginljivih žalostink.

Šmarje pri Ajdovščini, 19. avgusta 1902.

Zaluječi ostali.

Loterijako številke.

17 avgusta 1902

Gradec	38	74	25	18	6
Dunaj	25	55	43	86	45

Naznanilo.

Z ozirom na to, da se je preselila c. kr. okrajna in okrožna sodnija, c. kr. davkarija in drugi uradi v novo poslopje v Kapucinski ulico, si dovoljuje podpisani proročati slavnemu občinstvu na deželi vojo dobroznano gostilno

„Pri zlatem križu“ (pri Lizi)

v Kapucinski ulici

katera je preskrbljena z dobro kuhinjo ter voči izvrstna bela in črna domača vina. Preskrbljeno je s sobami za prenočišča ter s hlevi za konje in vozove.

Svojim rojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča udani

Ivan Katnik, lastnik.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerno. Postrežba poštena

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjavec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odlično spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je Trgovaška obrtna zadruga.

Železnato vino

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

LEKARJA Piccoli-ja

v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

Edina zaloga na Kranjskem
lekarna Piccoli

„pri Angelu“

Ljubljana, Dunajska cesta.

Polilitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **Gabrijel Piccoli** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek, ali po poštnem povzetju.

Je v razprodaji v lekarnah v Gorici, Tolminu, na Primorskem, v Trstu, Istri in Dalmačiji k 2'40 steklenica. 3

Kormin-Nabrežina in obratno.

Kraji nad Trstom in pod Korminom kažejo zveze te proge z onimi od Nabrežine naprej in v Italiji.

Meš. 1018	Naglič 1002	Oseb. 1008	Oseb. 1014	Oseb. 1016	Oseb. 1010	Naglič 1006	Naglič 1004	Meš. 1012	Postaje	Meš. 1011	Naglič 1003	Naglič 1005	Oseb. 1007	Meš. 1017	Oseb. 1009	Naglič 1001	Oseb. 1015
I. II. III. razred									I. II. III. razred								
8-35	1-10				8-40				Dunaj	8-50			7-07	6-45		9-15	
8-35	9-42				9-25				Budapest	9-20			6-32			9-53	
9-01	9-42				4-51				Nabrežina	8-32			10-51	7-06	7-15	8-50	
9-40	9-40				7-50				Zagreb	4-20			7-45		7-24	7-24	
5-30	5-30				5-30				Reka	11-48					12-17	12-17	
6-20	8-25	9-10	12-30		4-35	5-30	8-25	11-20	Trst	7-36	8-45	10-40	11-21	5-35	7-46	8-30	10-16
6-38		9-16	12-45		4-50		8-35	11-40	Miranar	7-21	8-34		11-08	5-23	7-32		
6-55	8-52	9-40			4-55		8-42	11-47	Grljan	7-15			11-05	5-20	7-28	8-17	10-02
					5-14		8-57	12-13	Nabrežina	6-54	8-16		10-47	5-06	7-10	8-61	
7-06	9-10	10-02			5-26		9-02	12-33	Nabrežina	6-37	8-02		10-42	4-31	6-49	7-56	
7-23		10-08			5-32		9-13	12-54	Bivij-Devin	6-27		10-15	10-35		6-42		9-47
7-39	9-32	10-30	1-26		5-40		9-13	12-54	Devin	6-13			10-23	4-09	6-28		9-36
					5-51	6-17	9-22	1-12	Tržič	5-53	7-36	9-54	10-08	3-49	6-08	7-30	9-21
7-47	9-33	10-31	1-28		5-53	6-23	9-24	1-14	(Monfalcone)	5-50	7-35	9-49	10-06	3-47	6-06	7-29	9-10
7-57	9-42	10-39	1-35		6-01	6-30	9-31	1-24	Ronki	5-38	7-29	9-43	10-10	3-35	6-11	7-22	9-04
8-11	9-51	10-51	1-44		6-11	6-38	9-40	1-39	Zagrad	5-25	7-21	9-34	9-51	3-24	5-50	7-14	8-55
8-18		10-57	1-49		6-17		9-44	1-48	Gradišče-Zdrav.	5-17	7-16		9-45	3-15	5-43		8-48
8-31		11-07	1-57		6-25		9-52	2-02	Rubije-Sovodnje	5-06	7-09		9-36	3-04	5-34		8-39
8-46	10-07	11-18	2-06		6-34	6-56	10-10	2-18		4-54	7-10	9-17	9-26	2-50	5-24	6-57	8-29
					6-43	7-01	10-06	2-33	Gorica	4-44	6-48	9-04	8-38		5-02	6-42	8-18
					6-50		10-13	2-42	Muša p	4-34			8-31		4-55		8-11
					6-59	7-15	10-22	2-55	Kormin	4-20	6-31	8-50	8-23		4-45	6-26	8-1
					7-26		3-18		Kormin	6-05		8-35			4-32	6-05	
					8-1		4-01		Videm	5-30		8-1			3-42	5-25	
					11-05		8-57		Benetke	11-25		4-45			10-35	2-10	
					11-02		11-02		Verona P. V.	9-16		2-21			5-35	11-30	
					2-25		2-25		Milan	6-10		11-25				7-35	
					6-15		6-15		Genova	8-15		6-40				2-44	
					2-30		2-30		Bologna	6-30		2-05			4-50	10-35	
					6-03		6-03		Firenca	3-00		9-10			10-50	6-10	
					11-25		11-25		Rim	9-30		2-30			9-40	11-10	
					7		7		Napoli			5-15			11-05	6	
					9-48		9-48		Bondisi			7			6-10	5-33	

Fonočni čas od 6- zvečer do 5-50 zjutraj je naznačen s pokončnimi črtami poleg minut. Pušice kažejo, kakó treba čitati, namreč na levi od zgoraj dolj, na desni pa od zolaj gori.

Čistilna voda „Reale“

iz vrelcev Mathias, lastnina Henrika Mattonija v Budimpešti je toplo priporočena od prvih tu- in inozemskih zdravniških avtoritet kot najboljše čistilno sredstvo. Odlikuje se radi množine soli „Glauber“ in grenke soli, katero ima v sebi ter s svojim hitrim in dobrim učinkom. Zaloga za Gorico: Lekarna G. B. Pontoni.

Seidel & Naumannov pisalni stroj „IDEAL“

Vzbujta senzacijo. Jasna pisava od prve do zadnje črke. Stroj je jako trpežen. Na močnem ministerjalnem papirju izdelava 4-6 iztisov, na konceptnem papirju 8-10, na tanjem papirju 12-16. Najvišje priznanje ter prva zmaga amerišanske konkurence. — Zlata svetinja: Berlin (maj 1901.) Glavno zastopstvo za Avstro-Ogersko: Hch. Schott & Donnath Dunaj III. 3. Heumarkt 9. Iščejo se zastopniki za deželo.

64. Trst (sv. Andrej) - Pulj in obratno.

Meš. 174	Osebn. vlaki 112	Brzov. 114	Osebn. vlaki 116	Postaje	Brzov. 113	Meš. 175	Osebn. vlaki 117	Brzov. 121	Osebn. vlaki 111	Brzov. 2
6-30	8-45	4-30	7-45	odh. Trst-sv. Andrej	9-35	11-15	7-15	9-25	9-50	
	9-06	4-50		doh. Nicmanje p.	9-16		6-41			
7-26	9-11	4-54	8-07	doh. Borst	9-12	10-38	6-37	9-04	9-28	
8-02	9-26	5-09	8-21	doh. Draga	8-58	10-13	6-24	8-47	9-15	
8-28	9-38	5-21	8-32	doh. Herpelje-Kozina	8-46	9-52	6-12	8-33	9-04	
	9-48	5-30		doh. Herpelje-Kozina	8-34		5-59			
	9-59	5-45	8-49	doh. Podgorje	8-23		5-46			9-49
	10-17	6-04		doh. Bakitovič	8-06		5-26			8-22
	10-28	6-15	9-13	doh. Buzet	7-50		5-10			8-04
	10-40	6-26	9-31	doh. Roč	7-41		4-59			7-43
	10-56	6-42		doh. Lapoglav	7-30		4-44			7-30
	11-11	7-1		doh. Borut p.	7-09		4-22			7-01
	11-21	7-12	9-52	doh. Cerovlje	7-03	6-25	4-13			
	11-37	7-18		doh. Novaki p.	6-55	6-20	4-02			
	11-53	7-31	10-03	doh. Pazin	6-49	6-13	3-53			
	12-11	7-54		doh. Sv. Peter u Sumi	6-31	5-55	3-31			
	12-13	8-14	10-33	doh. Kanfanar	6-14	5-38	3-09			
	12-18	8-21		doh. Smoljan p.	6-10		3-03			
	12-24	8-25		doh. Sv. Vincenc p.	6-04		2-55			
	12-29	8-35		doh. Zabronič p.	5-59		2-48			
	12-32	8-51	10-54	doh. Vrdžjan	5-45		2-30			6-36
	12-42	9-1		doh. Galezan p.	5-37		2-20			6-15
	1-1	9-15	11-10	doh. Pulj	5-20		2-1			
	1-1		11-21	doh. Pulj-luka	5-10		2-1			

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlak	Čas odhoda	Čas odhoda	Meš. 8-15	Osebn. vlak	Postaje	Brzovlak	Čas odhoda	Čas odhoda	Meš. 8-15	Osebn. vlak
8-25	8-15	1-10	8-40	5-30	odh. Dunaj	9-15	8-50	7-07	4-05	7-50
11-35	11-04	5-12	1-50	6-04	doh. Murzuseblag	6-39	6-22	2-34	12-13	9-13
1-26	1-05	5-08	5-41	10-55	doh. Gradec	4-31	4-22	9-35	8-05	6-10
2-47	2-22	11-43	8-1	9-35	doh. Maribor	3-10	2-58	7-40	5-27	12-56
4-14	3-48	1-50	10-08	5-55	doh. Celje	1-33	1-30	5-21	2-50	9-59
	4-01	2-04	10-22	6-14	doh. Laški trg		1-16	5-03	2-28	9-14
	4-10	2-14	10-32	6-25	doh. Rimske toplice		1-07	4-51	2-17	8-58
4-48	4-25	2-56	11-07	7-03	doh. Zidani most	1-1	12-57	4-45	2-05	8-42
		3-07	11-18	7-19	doh. Hrastnik			4-18	1-30	8-30
	4-40	3-15	11-26	7-30	doh. Trbovlje		12-23	4-01	1-23	8-05
	4-46	3-23	11-34	7-42	doh. Zagorje		12-17	3-59	1-16	7-55
		3-35	11-46	8-01	doh. Sava			3-49	1-05	7-38
		3-45	11-56	8-16	doh. Litja		12-1	3-36	12-56	7-24
		3-56	12-07	8-32	doh. Kresnice			3-25	12-46	7-10
		4-04	12-20	8-58	doh. Laze			3-12	12-35	6-53
		4-14	12-30	9-15	doh. Zalog			3-02	12-26	6-32
5-34	5-35	4-39	12-43	9-35	doh. Ljubljana	11-50	11-29	2-53	12-15	6-16
5-59	5-49	4-54	12-58	10-39	doh. Borovnica	11-45	11-23	2-37	11-20	6-01
		5-29	1-32	11-30	doh. Logatec			2-06	10-49	5-09
6-33	6-34	6-10	1-12	12-45	doh. Planina			1-43	10-23	4-27
		6-27	2-25	1-15	doh. Rakel			1-30	10-10	4-05
		6-40	2-41	1-42	doh. Postojna			1-21	9-59	3-47
7-28	7-10	7-01	3-01	2-21	doh. Prestranek	10-32	10-10	1-04	9-40	3-15
		7-12	3-12	2-37	doh. St. Peter			12-50	9-25	2-51
7-54	7-39	8-10	3-33	3-29	doh. Gor. Ležace	10-14	9-52	12-40	9-14	2-35
		8-26	3-49	3-52	doh. Divača			12-17	8-47	1-51
8-25	8-01	8-59	4-09	4-35	doh. Sežana	9-35	9-18	11-56	8-16	1-09
8-40	8-13	9-13	4-22	5-1	doh. Opčine	9-15	9-1	11-35	7-59	12-33
		9-24	4-33	5-19	doh. Prosek			11-20	7-44	12-02
		9-31	4-40	5-33	doh. Nabrežina			11-09	7-33	11-43
9-19	8-38	9-57	5-05	6-10	doh. Trst	8-50	8-32	10-51	7-15	11-09
9-40	9-1	10-25	5-35	6-56		8-15	8-1	9-55	6-1	9-45

Karol Draščik, pekovski mojster in sladničar v Gorici na Kornu št. 8. Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK GORICA

Moderce

pariške zadnje novosti
kup se vseh in največje pri-
v. J. Zornik Gorica, Gosp. ulica 7.

Z ozirom na šele jako kratko
doba moje trgovine, stejem si
v največjo čast javiti, da sem
sitihi dan od mnogobrojnih ga-
znanj, o mojih dobrih, pre-
ciznih in cenih.

modercih,
in je radi tega v interesu
vsake dame, da se pri meni
postreže, kakor se vidijo
po modnih listih 50%
ceneje kakor drugod.

Pozor!

Rimske toplice.

Tržič (Monfalcone).

Stalna toplina 38°—40°. Doba traja od 15. maja do konec septembra. Zdravijo se posebno belezni v nogah, revmatizem, rakitične in ženske bolezni.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pismenim jamstvom razpošilja na zasebnike
prva tovarna ur v Mostu (Švic).

Hanns Konrad,
Izvoznik urabice — Most (Češko)

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3.75;
srebrna ura Rem. fl. 5.80; srebrna
veržica fl. 1.20; bodilnik iz niklja
fl. 1.95.

Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razslav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zahtovaj!

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici.
Gosposka ulica št. 7.

Velika zaloga manufakturnega blaga.

Priporoča cenj. odjemalcem svoje v obširni izbiri dospelo novo sveže blagó za jesensko in zimsko dobo, za ženske in moške; vsakovrstna sukna, kot: Loden, Cheviot, Kammgarn i. dr.

Krasna izbira volnenin, forštajnov (porhet), „Lawn Tennis“ i. dr. za ženske obleke.

Priporoča izborna perilo, bombažasto in cvirnasto, katero prejema iz prvih slezkih tovarn; med temi ima tudi preproge, namizne prte, zavese, žepne rute, bombažaste in cvirne, blago za blazine, plahte, kovtre, žamet in pliš v vseh barvah; prtenino, ogrinalke itd. Lepo perilo za moške in sicer: srajce, ovratnike, zapestnice, prsnike, ovratnice, nogovice, Jäger-srajce, za hribolazce itd. itd.

Vse po najnižjih in zadnjih cenah brez pogajanja.

Na željo se pošlje tudi uzorce, poštnine proste.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. julija 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.192.200—
b) vplačani	574.216-82
Dana posojila	1.275.397-06
Dopolnilni zaklad	195.455-40
Vloge	474.019-66

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo **veliko zalogo**

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici. v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva tvrške Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Dela je lično ter dobro osušeno.

Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ
v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna. Cene nizke.

Pristno kranjski
Laneno-oljnati firnež
prodaja
ADOLF HAUPTMANN
v Ljubljani.

Tovarna oljnatih ba.v, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovan ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo! Prodaja na drobno!

Nenavadni mikroskop
(povečevalno steklo)

kateroga se je prodalo v svetovni razstavi v Čikagi nad 2½ milijona komadov, se ljubiva odslej pri meni za nizko ceno

samo kron 2-40

katero treba naprej poslati, bodisi za kron 2-60 franko, ali proti povzetju 40 vin. več. Prednost tega nenavadnega mikroskopa je, da se vsaka reč vidi do 1000-krat povečana. Vidi se prašne mrčese ter za oči sploh nevidne živalice v velikosti zelenega hrošča. Nohodno potreben je pri botaniki in naravoslovju ter aparat, kojega se je že davno želelo za hišno rabo za preiskavo ponarejenih jedil ter pokvarjenega mesa. Vodne živalice, kojih ne vidimo s prostim očesom, se vidijo z mikroskopom, kako živahno smučajo po vodi. Razum tega je aparat tudi pripraven za kratkovidne. Da lahko štajajo najmanjše pisave. — Bolji mikroskop kateri poveča do 2500-krat, skupno z mnogimi objekti in objektivnimi stekli, stane v elegantni škatli samo 5 kron. — Navodilo je pridjano. — Najfiniji daljnogled, s kojim se vidi v veliki daljavi, z akromatičnimi stekli, s trikratno medeno cevjo v elegantni škatli za samo 5 kron. — I. pošilja A. Felt, Dusej, V. Matzleinsdorferstrasse 76.

Srečkanje neprekljeno
25. septembra 1902.

Glavni dobitek kron 30.000 kron

Olmuške razstavne srečke po 1 krono

priporočajo: G. Gentilli, V. Michelstädter & Co., O. Pischerle, menjalnice v Gorici.

Vsi dobitki se izplačajo od prodajalcev z 10% odbitkom v gotovini.

„Goriška ljudska posojilnica“
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec. 1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po 5%. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%, s ½% uradnino. Glavni deleži koncem leta 6%.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po 20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213. — Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila se dajejo le zadružnikom.

Preskrbite sebe in svoje otroke!

Hočete dati svoji mladi hčerki doto?
Hočete zavarovati svojega sinčka s svoto, ki se mu izplača ko doživi 20. leto?
Hočete se preskrbeti za starost?

Vse to zavaruje **„Conservateur“**

Ljudska zavarovalnica brez zdrayniške preiskave.
Ustanovljena l. 1844. Stanje družbe: 457 milijonov.

Glavno zastopstvo v Gorici, Semeniška ulica št. 10, I. nadstr.

Adolf dr. Kodermac,
glavni zastopnik.